

УДК: 616.23/.25, 616-002.5, 616.24-091.8.001.5

№ держреєстрації 0122U000553

Інв. №

Національна академія медичних наук України  
Державна установа “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології  
ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України”  
(НІФП НАМНУ)

10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038, тел.: 044 275 04 02, факс: 044 275 21 18

E-mail: [secretar@ifp.kiev.ua](mailto:secretar@ifp.kiev.ua)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НІФП НАМНУ,  
академік НАМН України,  
д-р мед. наук, професор

\_\_\_\_\_ Ю. І. Фещенко

12.12.2023

З В І Т

ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

за договором від 17.01.2023 р., № 32.ПР2/2023/264

УДОСКОНАЛИТИ МОРФОЛОГІЧНУ ДІАГНОСТИКУ ВОГНИЩЕВИХ  
УРАЖЕНЬ ЛЕГЕНЬ

(остаточний)

А.22.03

Заступник директора з наукової та  
науково-організаційної роботи,  
д-р мед. наук, професор

І. А. Калабуха

. . .

Науковий керівник НДР,  
завідуюча лабораторією патоморфології,  
д-р мед. наук, старш. наук. співроб.

І. В. Ліскіна

. . .

Рукопис закінчено 11 грудня 2023 р.

Результати роботи розглянуто Вченою Радою НІФП НАМНУ, протокол № \_\_\_\_ від  
\_\_ грудня 2023 р.

## РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 166 с., 5 рис., 46 табл., 3 дод., 96 джерел

### ВОГНИЩЕВІ УРАЖЕННЯ ЛЕГЕНЬ, МОРФОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА, АЛГОРИТМ ДОСЛІДЖЕННЯ

Об'єкт дослідження – 393 пацієнти із одиночними легневими вогнищами.

Мета роботи – поліпшити ефективність морфологічної діагностики вогнищевих уражень легень шляхом розробки раціонального алгоритму морфологічного дослідження.

Методи дослідження – цитологічні, гістологічні, гістохімічні, імуногістохімічні, рентгенологічні, статистичні.

Установлено, що питома вага одиночних вогнищевих уражень легень у стаціонарі високоспеціалізованого закладу фтизіопульмонологічного профілю складає 1,3 %. Середній вік хворих –  $(52,0 \pm 0,7)$  років. Визначено етіологічний спектр утворів: злоякісні вузли – 37,7 %, запальні утвори – 32,6 %, доброякісні пухлини – 18,8 %, утвори судинного генезу – 4,6 %, інші – 1,0 %, не визначена природа утвору – в 5,3 %. Установлено 3 варіанти медичного ведення пацієнтів та їх кількісний розподіл: лише діагностичний процес – 52  $(14,6 \pm 1,7)$  %; діагностика та оперативне лікування – 45  $(12,6 \pm 1,6)$  %; діагностично-лікувальні хірургічні втручання – 259  $(72,8 \pm 2,4)$  % випадків. Загальна діагностична результативність цитологічного дослідження утворень легень склала 65,7 %, гістологічного – 93,9 %. Додаткове застосування імуногістохімічного дослідження на 16,1 % підвищує результативність діагностики злоякісних вузлів, що сприяє вибору подальшої тактики лікування хворих з цією патологією. Визначено, що у випадках некротизованих вогнищ не неопластичного генезу застосування додаткових гістохімічних досліджень підвищує ефективність діагностики на 26,5 %, загальна ефективність діагностики у цих випадках складає 85,3 %. Розроблено алгоритм морфологічної діагностики одиночних вогнищевих уражень легень в умовах стаціонару, застосування якого підвищує ефективність гістологічної діагностики випадків одиночних вогнищ не неопластичного генезу, за операційним матеріалом, до 89,5 %. Запропоновані заходи з оптимізації робочого процесу для більш швидкого отримання результату гістологічного дослідження.

Інформація щодо впровадження: підготовлено 0 проектів нормативних документів, отримано 0 патентів, опубліковано 1 монографію, 19 наукових робіт, 0 методрекомендацій, 0 посібників для лікарів, 2 інформаційних листи, підготовлено 1 нововведення, зроблено 11 наукових доповідей, проведено 0 курсів інформації та стажування, отримано 8 актів впровадження.

Сфера застосування – фтизіатрія, пульмонологія, торакальна хірургія патоморфологія.

Умови одержання звіту: за договором, НІФП НАМНУ, 10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038.